

naar Saadant finder Sted, gaar det i Sø- og Handelsretten ganske simpelt til. Man møder og begjærer Sagen ubet, indtil Forligsprøven kan være sluttet, og saa slipper man for at betale Infimationsgebyr og behøver ikke, naar Forligsmæglingen fører til Forlig, senere at betale Rettsgebyr. Det er en Fordel, om hvilken jeg ikke veed bedre, end at man ved Sø- og Handelsretten sætter Pris paa den, og som gaar af sig selv uden Vanskelighed, naar man overhovedet er enig om, at man, for at befordre Retstræters Afgjørelse hurtigst mulig, bør tillade, at en Sag påaafkæves, forinden Forligsmæglingen er sluttet. De andre Punkter, som have været under Omtale, og navnlig hvad der angaar Sagførerne, skal jeg slet ikke komme ind paa.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgkreds): Hvorledes man end opfatter denne Sag, maa man dog indrømme, at det nuværende Forligsvæsen er et Led af vort Retsvæsen, og man maa end yderligere indrømme, at det er Glædespillet i den nuværende Rettsorden, thi ved en Forligskommission kan man faae en hurtig, billig og god Afgjørelse af sine Retstrætter. Naar jeg siger en god Afgjørelse, mener jeg dermed, at hvad der mange Gange kommer ud af en langvarig og hidtig Proces, ikke kommer frem, naar man afgjør Sagen ved en Forligskommission, idet alt det Onde, der ellers kan komme op i en Proces, ikke kommer op, naar man afgjør Sagen ved Forlig. Det kan ikke negtes, at under den nuværende Rettsordning i Civilprocessen er det meget ofte vanskeligt at komme til sin Ret, selv om man har den, og jeg siger, at det er et stort Fremstød ogsaa i vor nuværende Civilprocesordning, hvis man kan komme dertil, at det i Medfør af Loven bliver Bligt for de vedkommende Parter at møde selv og afgive Forklaring om den Sag, der omprocederes for Retten. Man vilde derved i mange Tilfælde faae Sandheden frem, idet Sagførerne nu mere eller mindre vidende maa staa og forsvare en mere eller mindre urigtig, for ikke at sige en ligefrem uandsærdig Fremstilling af en Sag. Naar det af den ærede Justitsminister blev udtalt, at denne § 3 er kommen ind i Loven blot for at bortskære en Formalisme, det vil med andre Ord sige, for at der ikke skulde opstaa et formelt Spørgsmaal eller for at affære eller afværge et formelt Spørgsmaal, forstod jeg ikke, hvad den ærede Justitsminister mente dermed. Det Formelle, der ligger i § 3, har nemlig hidtil ikke været Gjenstand for nogen Tvivl. Hvis nemlig Stævning har været udtaget

og forkyndt, forinden Forligsprøven var sluttet, have Domstolene ikke været i nogen Tvivl om Betydningen af den Formalitetsindsigelse, der støttes derpaa; Sagen vilde saa være at afvise. Jeg forstaar derfor ikke, at denne Paragraf affærer nogensomhelst Formalitetsindvending. Det ærede Medlem for Præsto Amts 3die Valgkreds (Veth) gjorde en anden Betragtning gjældende. Han siger, at man har faaet denne Bestemmelse, fordi den staaar i Sø- og Handelsretsloven og for at Sagen kan nyde hurtig Fremme. Det har jeg ogsaa ment, var Meningen med denne Bestemmelse, men jeg vil dog sige, at den hurtigste Fremme af en Sag er, naar der indgaaes Forlig, naar Sagen ikke kommer videre end til Forligskommissionen, og, som jeg før paaviste, vil denne Bestemmelse i mange Tilfælde lede til, at der ikke kan indgaaes Forlig, fordi der er paaløbet Omkostninger med Udtagelse af Stævning og Stævningens Forkyndelse. Det vil ogsaa have en anden Virkning, idet Parter kan henvende sig til en Sagfører for at faae ham til at skrive en Indtælbelse, og det vil saa vistnok kunne i nogle Tilfælde udarte til, at Sagføreren vil sige: Jeg kan skrive Stævningen med det Samme, den kan du saa tage hjem med og faae Stævningssmaendene til at forkynde. Men saa er Parter vist ikke mere saa tilbøielig til at indgaa Forlig. Jeg er vis paa, at dette i mange Tilfælde vil blive Folgen af denne Bestemmelse, og jeg er derfor bleven styrket i den Opfattelse, jeg tidligere har udtalt, at denne Paragraf helst bør udgaa af Loven. Det blev udtalt af det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen), at Sagførere ikke levede af Processer. Ja, i sin store Almindelighed er dette sandt. De dygtige Sagførere, de, der virkelig have Noget at bestille, leve ikke deraf; det vil jeg indrømme. For dem er Processen en uuderordnet Ting; det, som de skulle tjene mest ved, er Ordningen af Pengesager, Affattelse af Dokumenter og andre saadanne Ting. Men vi maa jo huske paa, at naar man lovgiver paa dette Omraade, gjør man det ikke mod de gode Sagførere, men for dem, der leve i daarligere økonomiske Raar, som ikke have Noget at bestille, og som derfor maa søge at leve af Processer og Sligt. Jeg er overbevist om, at der i alt Fald er nogle Sagførere, der ere henviste dertil paa Grund af, at de saa at sige ikke have Andet at leve af, og som derfor maa søge at lade det komme til Proces i alle Forhold, hvor det Lader sig gjøre. Jeg vil paa Befolkningens Vegne ikke lade den Bemærkning staa, at Befolkningen er mere for at faae Processer end